

Jätelautakunta	§ 81	13.12.2016
Jätelautakunta	§ 2	28.02.2017
Jätelautakunta	§ 32	01.11.2017

Työryhmän nimeäminen jätehuoltomääräysten muutosten valmistelemiseksi

168/14.06.00/2016

JÄTELK 13.12.2016 § 81

Jätelautakunta päätti kokouksessa 17.5.2016 (33 §) aloittaa jätehuoltomääräysten yhtenäistämistyön. Työtä varten lautakunta nimesi työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia pohja yhteisille jätehuoltomääräyksille. Työn alussa työryhmän puheenjohtajaksi ilmoittautui lautakunnan päätöksestä poiketen Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Immo Sundholm. Hän esitti työryhmän sihteeriksi yhtiön palvelupäällikköä Anne Sjöbergiä.

Työryhmässä keskustelua aiheuttivat erityisesti jätteenkuljetuksen keskeytykset, jäteastian tyhjennysvälit, yhteisen jäteastian käytöstä tehtävät ilmoitukset, pienten jätesivuvirtojen salliminen sekä jätteen vastaanottopaikkojen osoittaja.

Keskustelun perusteella ryhmässä päädyttiin esitykseen, jonka mukaan yksittäinen jätteenkuljettaja voisi omalla päätöksellään sallia jäteastian tyhjennyksen keskeytyksen enintään kolmen kuukauden ajaksi. Esityksen perusteena oli tarve sallia poikkeava tyhjennysrytmi mm. silloin, kun asukas on todisteellisesti esim. pitkään ulkomailla eikä kiinteistöä tänä aikana käytetä. Työryhmä päätyi esitykseen yksimielisesti.

Jäteastian tyhjennysvälin pidennystä koskeva keskustelu on yltynyt pakkausjätepisteiden valmistuttua. Myös kuntien ympäristönsuojeluviranhaltijat ovat olleet varovaisen sallivia edellä olevaa pidemmällekin tyhjennysvälille silloin, jos kiinteistö lajittelee hyötyjätteet tehokkaasti. Määräyksissä voidaan kuitenkin ottaa huomioon vain sellaisia toimenpiteitä, joiden tasapuolista toteutumista voidaan myös seurata. Tämä mahdollistaa hakemuksen perusteella myönnettäväksi poikkeamaksi edelleen pelkästään kompostoinnin perusteella tapahtuvan biojätteen käsittelyn. Entisen Satakierto Oy:n alueen ja entisen Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n alueen jätehuoltomääräyksien tyhjennysvälejä koskeva merkittävin ero on se, että entisen Satakierron alueella on myös taajamassa ollut pisin sallittava tyhjennysväli kahdeksan viikkoa. Entisen Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n alueella pisin tyhjennysväli on neljä viikkoa. Työryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella tyhjennysväliksi voitaisiin myös taajamassa sallia kahdeksan viikkoa, mikäli tämä myös koko alueen ympäristönsuojeluviranhaltijoiden mukaan olisi hyväksyttävää. Tämä hyödyttäisi myös kiinteistöjä, jotka lajittelevat tehokkaasti hyötyjätteitä.

Ryhmässä käytiin keskustelua myös yhteisen jäteastian käytöstä tehtävistä ilmoituksista. Jätehuoltopäällikön mukaan yhteiskäytöstä erikseen ilmoittaminen viranomaiselle on tarpeetonta, sillä kuljetusyrittäjien on jätelain mukaan ilmoitettava joka tapauksessa tiedot kaikista kiinteistöistä, joiden jätteitä nämä kuljettavat. Tämä tarkoittaa, että myös yhteisastiaa käyttävien kiinteistöjen tietojen on oltava mukana ilmoituksessa. Jätehuoltopäällikön esityksestä määräysluonnoksesta jätettiin pois velvollisuus ilmoittaa yhteisastian käytöstä viranomaiselle. Mikäli määräykset hyväksytään tämänsisältöisinä, kiinteistön haltija voi jatkossa sopia suoraan yhteisastian käytöstä astiaa tyhjentävän yrittäjän kanssa.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n palvelupäällikkö esitti käsittelyn yhteydessä, että yhtiön mielestä määräyksissä tulisi sallia pienten sivuvirtojen keräily esim. ilmoitusmenettelyllä. Tällaisia sivuvirtoja ovat esimerkiksi 4H-kerhojen tekemät metallijätekeräykset tai tälläkin hetkellä meneillään oleva kinkkurasvojen keräily. Myös mm. jotkin kunnat ovat ilmoittaneet järjestäneensä esim. risu- ja puutarhajätteiden vastaanottoa kunnan varaamilla alueilla. Lisäksi on esitetty, että pienimuotoinen inertin jätteen tai MARA -asetuksen mukainen betoni tai tiilimurskan käyttö kiinteistön omiin tarpeisiin, esim pihatien pohjustukseen tulisi sallia jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelumääräyksissä. Yhdyskuntajätteet ovat kokonaisuudessaan kunnan vastuulla olevia jätteitä. Poikkeamien sallimisesta tulee sopia ja se tulee myös määritellä jätehuoltomääräyksissä. Palvelupäällikön kokouksessa tekemää esitystä ei kirjattu vielä määräysluonnoksiin, vaan asian määrittely jäi odottamaan mm. lausuntoja.

Suurin keskustelu aiheutui jätteen vastaanottopaikkojen osoittamisesta sekä siitä, miten vastaanottopaikat osoitetaan. Jätehuoltoviranomaisen alaiset viranhaltijat ovat selvittäneet vastaanottopaikkojen osoittamista mm. hallinto-oikeuksien ratkaisujen perusteella.

Kuopion hallinto-oikeus on 8.2.2013 tekemässään päätöksessä (13/0047/3) todennut, että jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikan osoittaminen vaatii kunnan määräyksen.

Teoksessa Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus, 2000, s. 37, viranomaiselle kuuluvaa julkisen vallan käyttöä on selostettu seuraavasti: "Vakiintuneena lähtökohtana on, että vain hallintoelimellä ja virkasuhteessa olevalla henkilöllä voi olla oikeus päättää yksipuolisesti yksityisen oikeusasemaan vaikuttavista toimista. Siten ainoastaan viranomaiselle tai virkamiehelle voi kuulua toimivaltaa esim. velvoitteiden asettamiseen, rajoitusten määrittämiseen tai muuhun yksipuolisesti sitovaan päätöksentekoon yksityisen oikeuksista ja vapauksista."

Kuntaliiton jätehuoltomääräysluonnoksen mukaan "viranomaisen tulee määrätä jäteyhtiö tai kunta osoittamaan vastaanottopaikat".

Jätehuoltomääräyksissä määrätään ne paikat, joihin kunnan vastuulla olevat jätteet on toimitettava. Entisen Satakierto Oy:n alueen määräyksissä on jätteen vastaanottopaikkojen osoittajaksi nimetty jätelautakunta. Entisen Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n alueen määräyksissä vastaanottopaikan osoittaa jäteyhtiö tai kunta. Tuomioistuinten ratkaisujen, oikeuskirjallisuuden ja Kuntaliiton kannanoton perusteella velvoittavien määräysten antaminen tulisi säilyttää kaupungin viranomaistehtävänä.

Toisaalta vastaanottopaikkojen järjestäminen on osakassopimuksessa jäteyhtiölle määrätty tehtävä. Suomen kuntaliitto on ohjauksessaan ja oppaissaan alleviivannut toimijoiden yhteistyön tärkeyttä ja merkitystä. Myös yhteiset strategiset linjaukset edellyttävät, että molemmat tahot tietävät yhteiset suunnitelmat ja tavoitteet. Vastaanottopaikan osoittaminen on merkittävä tehtävä, joten on erityisen tärkeää, että yhteistyö tässäkin toteutuu.

Tuomioistuinten ratkaisujen, oikeuskirjallisuuden ja Kuntaliiton kannanoton perusteella velvoittavien määräysten antaminen tulisi säilyttää kaupungin viranomaistehtävänä.

Loimi-Hämeen jätehuolto Oy:n toimitusjohtajan mukaan määräyksiin tulee yksiselitteisesti kirjata, että Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy osoittaa kaikki vastaanottopaikat. Työryhmän jäsenen keskustelussa esittämän näkemyksen mukaan jäteyhtiön osoittaessa vastaanottopaikat jätelautakunta tai sen jäsenkunta ei saisi tietää, mihin alueelta kerätyt jätteet kuljetetaan. Tässä vaiheessa määräysluonnokseen kirjattiin yhtiön toimitusjohtajan esityksen mukaisesti, että alueen vastaanottopaikat osoittaa Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy.

Yhdistettyjä jätehuoltomääräyksiä koskeva luonnos on erillisliitteenä. (MR)

Jätehuoltopäällikkö: Jätelautakunta

1. muuttaa luonnoksen vastaanottopaikkojen (poikkeuksena tuottajavastuu) osoittamisesta kertovat kohdat seuraavaksi: ”Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy esittää jätelautakunnalle kunnalliseen yhdyskuntajätehuoltoon kuuluvien eri jätelajien vastaanottoon osoitetut vastaanottopaikat, jotka jätelautakunta vahvistaa”.

2. muuttaa luonnoksen nykyisen 38 §:n 39 §:ksi ja lisää luonnokseen seuraavan 38 §:n:

”Jätelautakunta voi hakemuksesta myöntää asukkaalle, yritykselle tai yhteisölle, esim. 4H-kerholle, luvan kerätä ja hyödyntää pieniä

määriä erikseen syntypaikkalajiteltua kunnan vastuulla olevaa jätettä, esim. metallia ja kinkkurasvaa. Hakemuksessa tulee ilmoittaa kerättävän jätteen määrä ja keräyspaikka. Keräyksen päätyttyä kerääjän tulee raportoida keräyksen toteutumisesta ja kerätystä jätemäärästä.”

3. pyytää edellä päätetyin tavoin muutetusta luonnoksesta lausunnot toimialueen kunnilta, Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:ltä, Jätelaitosyhdistys ry:ltä, yhteistoiminta-alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja ympäristöterveysvalvontaviranomaisilta, toimialueen ELY-keskuksilta, Suomen kuntaliitolta sekä toimialueen kuljetusyrityiltä etujärjestöineen

4. varaa toimialueen kuntien jäsenille mahdollisuuden esittää luonnoksesta mielipiteensä

5. pyytää toimittamaan lausunnot ja mielipiteet viimeistään 31.1.2017.

Päätös: Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen.

JÄTELK 28.02.2017 § 2

Lausunnoissa pidettiin yleisesti hyvänä toimenpiteenä jätehuoltomääräysten yhtenäistämistä koskemaan samanlaisina kaikkia kuntia. Luonnoksesta lausunnon jättivät myös lähes kaikki kunnat. Muutama lausunto saapui esityslistan koontivaiheessa, joten nämä lausunnot esitellään kokonaisuutena kokouksessa (mm. Urjala , Forssa). Lisäksi lausunnon jättivät Loimi- Hämeen Jätehuolto Oy, Lassila & Tikanoja Oyj, Jätelaitosyhdistys JLY, Suomen Kuntaliitto ry, Lännen jätepalvelut Oy, Huittisten kuljetus Oy, Tampereen alueellinen jätehuoltojaosto, Ympäristö ja teollisuus YTP Oy sekä Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry. Alueen ELY-keskukset ilmoittivat, että eivät anna lausuntoa. Lähes kaikissa lausunnoissa esitettiin myös pykäläkohtaisia tarkennuksia/korjauksia, jotka esitellään erillisesti ja pykäläkohtaisesti kokouksessa.

Joidenkin kuntien lausunnoissa esitettiin, että vastaanottopaikan osoittamisen tulisi olla pelkästään Loimi-Hämeen jätehuolto Oy:n tehtävä. Joidenkin kuntien lausunnoissa esitettiin yhteistyön ja yhteisen päätöksenteon tärkeyttä.

Pienimuotoisten jäte-erien erilliskeräilyyn (kinkkurasva, metallit) sallimista pidettiin hyvänä (mm. betonit, risut), mutta Kuntaliiton lausunnossa keräilyyn laillisuuden ja ilmoitusmenettelyn todettiin juridisesti olevan haasteellista. Lisäksi keräilyssä tulee huomioida pakkausjätteet ja se, että niiden omistajuus on tuottajayhteisöllä.

Kuntien lausuntojen mukaan (Jokioinen, Forssa) yleisten alueiden jä-

tehuollon järjestäminen jätehuoltomääräysten vaatimusten mukaisesti on haasteellista, joten ko. alueet tulisikin lausuntojen mukaan huomioida erikseen tai esim. rajata määräysten ulkopuolelle. Tyhjennysvälin pidennystä kahdeksaan viikkoon pidettiin yleisesti hyvänä. Joissakin lausunnoissa esitettiin jopa 12 viikon tyhjennysvälejä. Joissakin lausunnoissa korostettiin myös kimppa-astioiden ilmoitusmenettelyn tärkeyttä.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy on lausunnossaan pyrkinyt todentamaan, että vastaanottopaikan osoittaminen ei olisi julkisen vallan käyttöä. Yhtiön mukaan Kuntaliiton jätehuoltomääräyksiä koskeva opaskaan ei näin ohjaa.

Kuntaliiton antaman lausunnon mukaan jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikoista määrääminen on julkisen vallan käyttöä, joka kuuluu jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan.

Ympäristöalan yrittäjät toivovat lausunnoissaan, että tyhjennysvälit saataisiin vastaamaan tarvetta ja että myös vähän jätettä tuottavilla kiinteistöillä olisi mahdollisuus vielä nykyistä pidempiin tyhjennysväleihin. Myös TSV-palveluihin toivotaan tarkennuksia.

Lausunnoista laadittu kooste ja yhdistettyjä jätehuoltomääräyksiä koskeva luonnos (lausuntojen kommentit lisättyinä) ovat esityslistan erillisliitteinä. Lausunnot kokonaisuudessaan on jaettu esityslistan mukana.

Jätehuoltopäällikkö: Jätelautakunta

1. rajaa yleisten alueiden jätehuollon määräyksien ulkopuolelle
2. hyväksyy määräykset niihin kokouksessa tehdyin muutoksin.

Päätös: Jätelautakunta

1. rajasi yleisten alueiden jätehuollon jätehuoltomääräyksien ulkopuolelle
2. hyväksyi jätehuoltomääräykset kokouksessa tehdyin tarkennuksin niin, että jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskevan 10 §:n ensimmäinen virke kuuluu seuraavasti: Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava asianmukaisiin jätteiden vastaanottopaikkoihin, joista päätetään erikseen
3. totesi 10 §:ssä tarkoitettuja jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkoja käsiteltävän uudelleen erikseen lautakunnan saatua asiassa tarvittavan lisäselvityksen.

Hyväksytyt jätehuoltomääräykset ovat erillisliitteenä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mika Penttilä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen. Kaupunginhallitus piti tämän asian käsittelyn jälkeen tauon klo 19.00 - 19.05.

JÄTELK 01.11.2017 § 32

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat velvoittavia määräyksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla. Kunnallisten jätehuoltomääräysten valmistelun ja hyväksymisen tekee jätelain 23 §:n ja jätelain esitöiden mukaan kunnan nimeämä jätehuoltoviranomainen (HE 199/2010 vp, s. 78-79). Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan jätehuoltomääräysten laatimisprosessiin suositellaan osallistuvan edustajia kaikista niiden soveltamisalueen kunnista (esim. valvontaviranomainen, jätelaitos).

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n viimeisimmät yhteistoiminta-alueen jätehuoltomääräykset tulivat voimaan 1.4.2017.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy on ilmaissut toiveensa jätehuoltomääräysten muuttamiseksi jätteen vastaanottopaikkojen osalta. Koska jätehuoltomääräykset ovat viime huhtikuussa tulleet lainvoimaisiksi, on niiden muuttamista syytä näin nopealla aikavälillä harkita työryhmässä. (MK, MS)

Va. jätehuoltopäällikkö: Jätelautakunta nimeää viranhaltijoista ja lautakunnan jäsenistä koostuvan työryhmän selvittämään onko jätehuoltomääräysten muuttaminen tarpeen.

Päätös: Jätelautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi yhteistyössä Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n kanssa.